

Sygn. akt IV KK 108/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)
SSN Marek Pietruszyński (sprawozdawca)
SSN Zbigniew Puskarski

Protokolant Małgorzata Sobieszczańska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jerzego Engelkinga,
w sprawie **K. S.**

uniewinnionego od zarzutu popełnienia czynu z art. 278 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 13 lipca 2022 r.,

kasacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela subsydiarnego
od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 26 października 2021 r., sygn. akt VI Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 4 lipca 2019 r., sygn. akt VIII K [...],

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym,**
- 2. zarządza zwrot na rzecz oskarżyciela posiłkowego W. S. kwoty 450 zł wniesionej tytułem opłaty od kasacji.**

UZASADNIENIE

K. S. został oskarżony subsydiarnym aktem oskarżenia odokonywanie w okresie pomiędzy 2 a 3 grudnia 2015 r. w B. zaboru w celu przywłaszczenia urządzeń stanowiących wyposażenie zakładu metaloplastyki o łącznej wartości 130 000,00 zł na szkodę W. S., tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 4 lipca 2019 r., sygn. VIII K [...] K. S. został uznany za winnego dokonania w nocy z 2 na 3 grudnia 2015 r. w B. przywłaszczenia mienia w postaci: pieca tyglowego N. [...], wulkanizatora do produkcji form silikonowych P. [...], wirówki odlewniczej C. [...], sprężarki tłokowej, ostrzałki do ostrzenia frezów, pieca do hartowania matryc P. [...], 250 sztuk matryc do tłoczenia oraz formy – tortownicy o wartości 77 380 zł, tj. przestępstwa z art. 284 § 1 k.k. i za to został skazany na karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych z określeniem wysokości stawki dziennej na 70 zł, z orzeczeniem środka kompensacyjnego w postaci obowiązku naprawienia szkody w całości, przez zwrot W. S. przedmiotów wskazanych w części dyspozytywnej wyroku.

Apelacje od tego wyroku wnieśli prokurator na korzyść oskarżonego oraz obrońca oskarżonego.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 26 października 2021 r., sygn. VI Ka [...] zmienił zaskarżony wyrok, uniewinniając oskarżonego od popełnienia przypisanego mu czynu.

Kasację od tego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, zarzucając obrazę przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k. przez niezaaprobowanie oceny dowodów poczynionych przez Sąd pierwszej instancji i dokonanie własnej oceny ujawnionych dowodów w postaci przede wszystkim zeznań pokrzywdzonego, zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonego w sposób dowolny, nieuwzględniający zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto uchybiający regułom prawidłowego i logicznego rozumowania, co skutkowało:

1. nieprawidłowym przyjęciem, że zeznania pokrzywdzonego nie mogą stanowić podstawy ustaleń faktycznych, podczas gdy w żadnym miejscu Sąd nie wskazał aby były one nielogiczne czy niespójne, tym bardziej, iż znajdowały potwierdzenie w innych dowodach;

b) wyciągnięciem nieprawidłowego przekonania o zaistnieniu niedających się usunąć wątpliwości, podczas gdy sam fakt występowania w sprawie dwóch odmiennych wersji zdarzeń, nie jest wystarczający do zastosowania tej dyrektywy.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w K. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Temu Sądowi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja podnosząca naruszenie przez Sąd odwoławczy dyspozycji art. 7 k.p.k. przez dokonanie dowolnej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie, czego konsekwencją był ustalenie błędnej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia zapadłego w tym Sądzie, okazała się zasadna. Analiza uzasadnienia orzeczenia Sądu odwoławczego prowadzi do stwierdzenia, że ocena dowodów zaprezentowana w wywodach tego Sądu, nie była wszechstronna, ani też wnikliwa i przekraczała granice wyznaczone zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego. Tak scharakteryzowana ocena dowodów, doprowadziła Sąd odwoławczy do uznania jako wiarygodnej wersji przebiegu zdarzeń zaprezentowanej przez oskarżonego i przyjęcia jej jako podstawy ustaleń faktycznych w sprawie. Wiarygodność tego istotnego w sprawie dowodu, w zasadniczej części, wywiedziona została z faktu prowadzenia przez oskarżonego i pokrzywdzonego, przed zdarzeniem opisanym w akcie oskarżenia, wspólnej, niezakłóconej działalności gospodarczej, mimo istnienia poważnego konfliktu małżeńskiego w rodzinie S., w atmosferze wzajemnego zaufania finansowego, równoprawnego czerpania korzyści majątkowych z podejmowanych działań handlowych, przy nieobowiązaniu w tej działalności rygorów administracyjnych

określających w sposób stanowczy sposób prowadzenia dokumentacji handlowej, czego efektem było wykorzystywanie w tej działalności dokumentów handlowych podpisywanych przez pokrzywdzonego *in blanco*.

Czyniąc takie ustalenie Sąd odwoławczy nie dostrzegł, że akceptacja przez pokrzywdzonego umowy sporządzonej przez oskarżonego na kartce papieru, podpisanej przez pokrzywdzonego co najmniej 18 miesięcy przed datą wskazaną w umowie, w okolicznościach opisanych przez oskarżonego, stanowiła zasadniczą zmianę stanu rzeczy we współpracy gospodarczej obu stron, prowadzącą do zaprzestania normalnej działalności gospodarczej firmy, której właścicielem pozostawał nadal pokrzywdzony, w sytuacji gdy nie ujawnił on zamiaru zrezygnowania z prowadzenia dotychczasowej działalności. Okoliczności te powinny, być uwzględnione przez Sąd odwoławczy w rozważaniach w zakresie oceny dowodów kształtujących właściwą podstawę faktyczną merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie. Jednakże okoliczności te pozostały niezauważone przez Sąd odwoławczy.

Zaakcentowane przez Sąd Najwyższy okoliczności dotyczące sporządzenia umowy, wskazane przez oskarżonego, w tym praktyczny brak zainteresowania tym faktem przez pokrzywdzonego, zmieniającym przecież w sposób zasadniczy podstawy funkcjonowania firmy i prowadzącym według relacji pokrzywdzonego do konieczności korzystania w dalszej działalności z podwykonawców, również powinny zostać wzięte pod uwagę we wskazanych rozważaniach Sądu odwoławczego. Tak się jednak nie stało, a to potwierdza wywody Sądu Najwyższego o uchybieniach procesowych popełnionych przez Sąd odwoławczy przy konstruowaniu stanu faktycznego tej sprawy.

Kontynuując rozważania dotyczące oceny analizy dowodowej zaprezentowanej przez Sąd odwoławczy, podnieść należało, że wątpliwości Sądu Najwyższego budzi nadto jednostronna, w płaszczyźnie rygorów wskazanych w art. 7 k.p.k., ocena okoliczności dotyczących

wywiezienia przez oskarżonego urządzeń z zakładu pokrzywdzonego, a to nagłości działania, w sytuacji obowiązywania umowy od dnia 26 sierpnia 2015 r., przy braku stanowczego wykazania okoliczności uzasadniających taki charakter działania, pory dnia i skrytości podjętych działań, prowadząca do uznania ich jako typowych zachowań towarzyszących realizacji uprawnień właścicielskich. Zastrzeżenie budzi również, zdaniem Sądu Najwyższego, wywód Sądu odwoławczego uznający dowód z zeznań świadka R. za wspierający logiczność ciągu zdarzeń opisanych przez oskarżonego. Do takiego stwierdzenia uprawniali Sąd Najwyższy, właściwe odczytanie relacji tego świadka (k.139-140). Wskazany sposób procedowania wymagany od Sądu odwoławczego, nie pozostawałby bez wpływu konstatację Tego Sądu o istotności tego dowodu dla wsparcia wersji zdarzeń przedstawionej przez oskarżonego. W ocenie sposobu procedowania Sądu odwoławczego, nie można było również pominąć, jako budzącego wątpliwości, ustalenia tego Sądu przemawiającego za wiarygodnością relacji oskarżonego, a dotyczącego braku niezwłocznego zainteresowania pokrzywdzonego faktem utraty urządzeń istotnych dla funkcjonowania firmy. Jako podstawę tych wątpliwości, wskazać należało treść dowodu w postaci zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa złożonego przez pokrzywdzonego w dniu 3 grudnia 2015 r.

Wskazane przez Sąd Najwyższy wszystkie uchybienia w zakresie oceny dowodów będące udziałem Sądu odwoławczego, miały charakter rażący i mogły mieć istotny wpływ na treść zapadłego wyroku. Procedując w tak wykazany sposób, Sąd odwoławczy naruszył wskazywaną w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w sytuacji zmiany wyroku sądu pierwszej instancji i uniewinnienia oskarżonego, konieczność szczegółowej analizy całokształtu materiału dowodowego, ujawnionego w trakcie postępowania sądowego oraz wszechstronnej i wnikliwej jego oceny, która powinna zostać następnie przedstawiona, stosownie do treści art. 424 § 1 pkt 1 w zw. z art. 458 k.p.k. w uzasadnieniu wyroku

sądu odwoławczego (wyrok SN z 7.10.2011 r., III KK 29/11, OSNwSK 2011, Nr 1, poz. 1797).

Skutkiem wskazanych uchybień była konieczność uchylecia wyroku Sądu odwoławczego i przekazania sprawy Temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, w trakcie którego ponownie, wnikliwie analizując wniesione środki odwoławcze powinien uwzględnić uwagi Sądu Najwyższego przedstawione w uzasadnieniu tego orzeczenia.

Z tych względów orzeczono jak w wyroku.

[as]